

**Hodnocení návrhů projektů
v rámci 3. veřejné soutěže
programu ÉTA
2019**

ÚVOD	1
CO PŘINÁŠÍ 3. VS PROGRAMU ÉTA NOVÉHO A NA CO SE ZAMĚŘIT?	2
PROGRAM ÉTA	7
O co v programu jde?	7
Jak toho chce program dosáhnout?.....	7
Za jakým účelem program vznikl?.....	7
Jaké aktivity ÉTA podporuje?	7
Jaké jsou očekávané výstupy/výsledky programu?	8
HODNOTICÍ PROCES V TA ČR	9
Jak jsou hodnoceny návrhy projektů v programu ÉTA?.....	9
OPONENTI	11
Jak probíhá přiřazování oponentů?	11
Jaký je postup při vypracování posudku oponentem?.....	11
Jaké jsou důvody pro vyloučení z hodnocení a sankce?	12
Porušení podmínek a sankce.....	13
HODNOCENÍ NÁVRHU PROJEKTU	14
Jaké jsou základní principy posouzení návrhu projektu?.....	14
Na co se dále zaměřit při bodování hodnocených kritérií?.....	15
Bodovaná kritéria.....	16
Závěrečné stanovisko oponenta.....	24
ZÁVĚR	25

ÚVOD

Vážené oponentky, vážení oponenti¹,

dostává se Vám do rukou materiál, který Vám má pomoci při posuzování návrhů projektů podávaných v rámci 3. veřejné soutěže (dále 3. VS) programu ÉTA. Obsahuje především informace k samotnému hodnocení návrhů projektů. Kromě příručky se seznamte také se zněním programu ÉTA, na který se tato příručka odkazuje jen ve stručnosti. Pokud budete potřebovat prostudovat další podklady k programu ÉTA (např. Zadávací dokumentaci) či obecné informace (o Technologické agentuře ČR [dále TA ČR], platné legislativě, používaných pojmech)², získáte je na webových stránkách TA ČR nebo přímo pod odkazy uvedené v této příručce.

Doufáme, že pro Vás bude příručka užitečným průvodcem hodnocením návrhů projektů ucházejících se o podporu v rámci 3. VS programu ÉTA. A pokud si přece jen nebudete něčím jisti, neváhejte se na nás obrátit.

Oddělení správy expertů
TA ČR

---

¹ Technologická agentura České republiky dlouhodobě usiluje o vyvážené zastoupení mužů a žen. Cílem však je, aby byl text jasný a předávané informace srozumitelné. Proto v textu dále uvádíme jen mužský rod.

² Protože programy TA ČR vychází z [Rámce Společenství](#) (Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací - 2014/C 198/01), z [Nařízení Komise](#) (č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie za slučitelné s vnitřním trhem) a ze [zákona č. 130/2002 Sb.](#) (Zákon o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů – zákon o podpoře výzkumu a vývoje), je vhodné seznámit se také s těmito dokumenty.

CO PŘINÁŠÍ 3. VS PROGRAMU ÉTA NOVÉHO A NA CO SE ZAMĚŘIT?

Hodnocení návrhů projektů je považováno za jednu z nejkritičtějších fází implementace tohoto stále ještě nového programu pro podporu aplikovaného výzkumu společenských, humanitních a uměleckých věd (dále jen "SHUV"). Pro oponenty je nejčastěji obtížné identifikovat, zda je návrh projektu založen na oborech SHUV, a zda tedy náleží nebo nenáleží do veřejné soutěže programu ÉTA. Z tohoto důvodu zavádíme třetí, odborný oponentský posudek, jehož účelem je zhodnotit právě to, zda jádro projektu leží v SHUV.

Obory SHUV - obory SHUV jsou v této veřejné soutěži důrazněji připomínány, a to na základě klasifikace vědních oborů dle [FORD](#), v částech 5 (Social Sciences) a 6 (Humanities and the Arts).

Odborný oponentský posudek - každý návrh projektu bude opatřen jedním odborným oponentským posudkem. Bude vyhodnocovat, zda jádro projektu vychází z oborů SHUV³, a to v těchto oblastech:

- Pozitivní celospolečenské dopady projektu - pro zhodnocení, zda projekt využívá pozitivního vlivu oborů SHUV na člověka a společnost,
- Metodologické pojetí projektu - pro vyhodnocení, zda projekt využívá výzkumného řemesla oborů SHUV,
- Personální zajištění projektu - pro vyhodnocení adekvátního zapojení expertů z oborů SHUV pro aplikovaný výzkum a inovace.

Oborové panely - v rámci 3. VS jsme opět pozměnili přístup k ustanovování oborových panelů. Zadávací dokumentace nově uvádí pouze to, že oborové panely budou ustanoveny na základě příbuznosti návrhů projektů dle oborů CEP a počtu návrhů projektů přihlášených do veřejné soutěže. To nám umožní efektivně reagovat na aktuální situaci a ustanovit takový počet oborových panelů a s takovým zaměřením, aby v nich mohl zasedat optimální počet zpravodajů s těmi nejvhodnějšími odbornostmi. Budoucí členy oborových panelů budeme vybírat ze Skupiny expertů (tedy databáze zpravodajů TA ČR) a včas se jich zeptáme na jejich ochotu zapojit se do hodnocení 3. VS programu ÉTA. Na organizaci jednání a úkolech zpravodajů (členů oborových panelů) se nic nemění.

Binární kritéria - pro 3. VS nebyla stanovena binární kritéria, podmínky binárních kritérií z předchozích soutěží se však z hodnocení zcela nevytratily. Jako nezbytné podmínky byly integrovány do některých bodovaných kritérií. Při nesplnění těchto "binárních" podmínek musí oponent hodnotit dané bodované kritérium jako nesplněné (tedy přidělit 0 bodů), což má pro možnost doporučení návrhu projektu k podpoře stejný diskvalifikující účinek jako tomu bylo při nesplnění binárního kritéria v předchozích soutěžích. Upozornění na "binární" podmínku bude uvedeno v nápovědě k hodnocení příslušného bodovaného kritéria.

Projekty podpořené programem ÉTA by musí být založeny na principu aplikovaného výzkumu, tedy měly by být orientované na praktický záměr nebo cíl. Dále musí odpovídat nárokům kladeným na níže uvedené principy dle [Frascati manuálu](#) a na těchto principech také vytvářet své výstupy.

³ Detailní popis uvedených oblastí jádra SHUV najdete na konci této kapitoly.

V hodnotitelské praxi je nutné posoudit, zda návrh projektu souběžně splňuje podmínky výzkumu a vývoje, tedy že:

1. obsahuje prvek novosti,
2. je kreativní/tvůrčí,
3. obsahuje prvek nejistoty,
4. je systematický,
5. je převoditelný anebo reprodukovatelný.

Výstupy/výsledky vytvořené za daných podmínek mohou být jakéhokoliv druhu, ovšem musejí být orientované na praxi a směřovat k využitelnosti buď na trhu, nebo v oblasti zvýšení kvality života mimo tržní mechanismy. Množství výstupů/výsledků by mělo odpovídat logice zamýšleného projektu a jejich druhy by měly být právě takové, aby relevantně sloužily naplnění záměru projektu, byť by se mělo jednat o jeden výsledek druhu O - ostatní (to, co je relevantním výstupem/výsledkem pro jeden projekt nemusí být relevantním výstupem/výsledkem pro projekt jiný).

- K relevanci hlavních výstupů/výsledků a k jejich následnému využívání přispívá aplikační garant.
- **Aplikační garant:** Tato veřejná soutěž pokračuje v rozvíjení vztahů mezi poskytovateli a uživateli výzkumných řešení prostřednictvím aplikačních partnerství. Subjekt, který je potenciálním uživatelem výzkumného řešení, se nazývá aplikační garant. Je jím organizace (právnícká osoba či podnikající fyzická osoba), která má zájem na uplatnění a využití plánovaných výstupů/výsledků projektu v praxi. Alespoň jeden aplikační garant musí mít sídlo v České republice. Aplikační garant se do projektu může zapojit dvěma způsoby, a to jako:
  - a) Interní aplikační garant,** kterým může být podnik, výzkumná organizace či další právnické osoby. Interní aplikační garant může být v roli hlavního uchazeče či dalšího účastníka. **Podnik může vystupovat pouze v roli interního aplikačního garanta.**
  - b) Externí aplikační garant,** kterým může být jakákoliv právnická osoba, která nenaplnuje definici podniku (např. výzkumné organizace, organizační složky státu, jimi zřízené příspěvkové organizace a územní samosprávné celky, obce, neziskové organizace, kulturní instituce, sociální zařízení, základní a střední školy, fakulty, nadace a charity, inovační agentury, zastřešující organizace, spolky hájící zájmy určité části společnosti apod.). Externí aplikační garant nemůže vystupovat v roli uchazeče (tj. v roli hlavního uchazeče nebo dalšího účastníka). V hodnotitelské praxi to znamená posoudit, zda je aplikační garant relevantní, tzn., zda se jedná o subjekt, který může využívat hlavní výstup/výsledek projektu ve své praxi. Dále je nutné posoudit způsob a míru zapojení aplikačního garanta do řešení projektu. Ty by měly být takové, aby maximalizovaly pravděpodobnost využitelnosti plánovaných výstupů/výsledků projektu v praxi a napomáhaly umenšovat prvek nejistoty, který je v návrhu projektu aplikovaného výzkumu vždy obsažen. Platí, že aplikační garant se zaměřuje na výstupy/výsledky hlavní. Vedlejšími či doplňkovými výstupům/výsledkům výzkumu není nutné aplikační garanci zajišťovat. Angažování externího aplikačního garanta je nutné v kapitole 8 návrhu projektu doložit písemným ujednáním, např. prostřednictvím

Letter of Intent, v souladu s náležitostmi uvedenými v kapitole 2.2 [Zadávací dokumentace](#). To by nemělo být pouhou formální věcí. Z návrhu projektu nebo z přílohy by mělo být možné posoudit adekvátnost míry a způsobu zapojení externího aplikačního garanta do řešení projektu, resp. do tvorby hlavního výstupu. Rovněž by mělo být pro hodnocení jasné, jak bude výstup/výsledek využíván a za jakým účelem.

Podrobná specifikata aplikačního garantství jsou uvedena v [Příloze č. 2 k Zadávací dokumentaci](#).

- Návrhy projektů musí být založeny na společenskovědním, humanitněvědním nebo uměleckovědním jádru (dále jen “jádro SHUV”). Toto jádro tvoří:

Pozitivní celospolečenské dopady projektu - z návrhu projektu musí být zřejmé, že je projekt zaměřen na dosažení pozitivních a sociálně spravedlivých přínosů zejména v oblasti sociální, kulturní, environmentální nebo ekonomické. Toho lze dosáhnout např. projekcí etických principů do řešení projektu, využitím prvků odpovědného výzkumu a inovací (RRI), integrací genderové dimenze do obsahu řešení, pozorností na doposud marginalizované nebo jinak potřebné skupiny společnosti apod.

Logikou této části je více využívat pozitivního vlivu oborů SHUV na člověka a společnost.

Metodologické pojetí projektu - z návrhu projektu musí být zřejmé, že jsou patřičně využity teoretické základy SHUV pro jejich aplikaci anebo výzkumné přístupy, metody a techniky standardně využívané v příslušných oborech SHUV. Toho lze dosáhnout například využitím participativních výzkumných metod a technik, metod uměleckého výzkumu, designu anebo kvalitativních a kvantitativních metod sociálního výzkumu, výzkumu v oblasti audiovizuální tvorby, performance apod. Jak teoretická východiska, tak metodologický přístup by měly vzít v potaz existující debaty, paradigmaty či kontroverze v dané oblasti.

Logikou této části je, aby se více využívalo výzkumného řemesla oborů SHUV v projektech aplikovaného výzkumu a inovací.

Personální zajištění projektu - z návrhu projektu musí být zřejmé, že pro řešení výzkumného tématu bude využívat řešitelský tým znalosti a kompetence SHUV. Toho lze dosáhnout angažováním expertů s patřičným vzděláním nebo kompetencemi v oborech SHUV.

Logikou této části je, aby se více využívalo expertů z oborů SHUV pro aplikovaný výzkum a inovace.

- **Podpora inovačního ekosystému SHUV:** Program ÉTA bychom rádi zaměřili nejen na výzkum v oblasti výzev a příležitostí 21. stol., ale i na prostor, ve kterém se tento výzkum odehrává. Úkolem programu ÉTA je emancipace oborů SHUV v prostředí aplikovaného výzkumu a inovací. Proto je nutné v návrhu projektu prokázat provázání těchto oborů v různorodém partnerství mezi lidmi nebo institucemi v projektech aplikovaného výzkumu.

Každý návrh projektu musí být založen minimálně na jednom z tzv. aspektů inovačního ekosystému SHUV (aspekt SHUV)

- **Využívání přínosů multidisciplinárních přístupů**

Výzvy a příležitosti 21. století jsou natolik komplexní, že jejich řešení mnohdy leží za hranicemi jednotlivých oborů. Nadto lze inovační potenciál některých oborů SHUV včetně umění lépe čerpat až ve spojení s jiným oborem nebo obory.

Záměrem tohoto aspektu SHUV je podporovat sblížování osob anebo institucí z oborů společenskovedních, humanitněvědních nebo uměleckovědních mezi sebou nebo s technickými, přírodovědnými, lékařskými nebo zemědělskými vědami. Tento aspekt SHUV se naplňuje realizací projektů, které využívají znalostí různorodých oborů k řešení celospolečenských výzev. Při volbě tohoto aspektu SHUV musí být z návrhu projektu zřejmé, že rozvíjí propojování svébytných a pro projekt relevantních teoretických východisek, znalostí, výzkumných metod anebo technik.

Logikou tohoto aspektu je, aby se více využívalo inovačního potenciálu SHUV skrze interdisciplinární propojení.

- **Propojení výzkumu technického a netechnického charakteru**

Technické inovace současnosti jsou natolik rozšířené, že mohou být příčinou nežádoucích účinků na člověka a společnost (mohou být potenciálně nebezpečné, vzbuzovat nutnost dalších gramotností člověka, mohou vylučovat určitou skupinu obyvatel z jejich využívání, mohou být založeny na stereotypech či předsudcích nebo mohou být spouštěčem dalších negativních změn ve společnosti.

Na druhou stranu mohou technická řešení umožnit oborům SHUV doručit jejich inovační potenciál do společnosti, např. integrací principů odpovědného výzkumu a inovací (gender v obsahu výzkumu, etika, participace aj.) a posílení spravedlivé distribuce benefitů, plynoucích z využívání technických řešení v praxi, mezi různé skupiny obyvatel.

Záměrem tohoto aspektu SHUV je podporovat sblížování osob nebo institucí z oborů společenskovedních, humanitněvědních nebo uměleckovědních s technickými obory, zejména s těmi označovanými jako STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics).

Tento aspekt SHUV se naplňuje realizací výzkumných záměrů, které reflektují nebo využívají technická řešení zejména v oblastech kybernetiky, robotiky, virtuální reality, internetu, kreativní a digitální ekonomiky, digitálních médií, počítačových her či informačních a komunikačních technologií.

Při volbě tohoto aspektu SHUV musí být z návrhu projektu zřejmé, že projekt minimalizuje nežádoucí dopady nových technologií na člověka a společnost nebo využívá technického řešení pro doručení inovačního potenciálu SHUV společnosti.

Logikou tohoto aspektu je, aby se více využívalo inovačního potenciálu SHUV pro minimalizaci nežádoucích účinků technologií anebo aby se technických řešení využívalo pro doručení inovačního potenciálu SHUV do společnosti.

- **Využití výstupů základního výzkumu k aplikacím**

Inovační potenciál objevů základního výzkumu SHUV pro aplikovaný výzkum a inovace mnohdy zůstává nevyužit. Míra využívání těchto znalostí a přínosů pro aplikace – tedy pro bezprostřední pozitivní společenskou změnu – může být vyšší.

Záměrem tohoto aspektu SHUV je podporovat sblížení osob nebo institucí k propojení základního a aplikovaného výzkumu. Tento aspekt SHUV je naplňován díky realizaci výzkumných záměrů, které přímo, zřetelně a jednoznačně navazují na (dílčí) výsledky základního výzkumu uvedené v člancích, odborných knihách, sbornících a dalších publikacích a pomáhají je aplikovat v praxi.

Při volbě tohoto aspektu SHUV musí být z návrhu projektu zřejmé, že projekt využívá konkrétního objevu základního výzkumu SHUV jakožto teoretického východiska pro dosažení praktického výzkumného cíle projektu. Pomocí realizace tohoto aspektu SHUV se má zlepšit využívání základního výzkumu SHUV k aplikacím - a potažmo k inovacím.

Logikou tohoto aspektu je, aby se více využívalo objevů SHUV k jejich praktickému využití pro společnost.

V hodnotitelské praxi je dále nutné posoudit, do jaké míry návrh projektu přispívá k výše uvedeným aspektům SHUV (min. k jednomu), zejména na základě složení konsorcia, řešitelského týmu (ten by měl být vyvážený co do odbornosti, kompetencí a rovných příležitostí mužů a žen k rozvoji výzkumných kariér), způsobu řízení projektu a pravděpodobnosti vytvoření celistvého výstupu projektu, tedy bez nebezpečí jeho fragmentace na dílčí znalostní báze.

PROGRAM ÉTA

O co v programu jde?

O posílení společenské a humanitní dimenze ve VaVal při řešení výzev a příležitostí 21. století (podrobně popsáno [ZDE](#)):

1. člověk a společnost,
2. člověk a prostředí pro jeho život,
3. člověk a ekonomika,
4. člověk a společenský systém.

Jak toho chce program dosáhnout?

Skrze zapojení společenských, humanitních a uměleckých věd do **jádra** řešení projektů VaVal technického i netechnického charakteru, jež jsou aplikačně zaměřené, tj. generují v praxi používané výstupy/výsledky VaVal a

- a) využívají přínosů multidisciplinárních přístupů,
- b) propojují výzkum technického a netechnického charakteru,
- c) vytěžují potenciál výstupů základního výzkumu k aplikacím.

Za jakým účelem program vznikl?

Za účelem podpory nových (nebo podstatně zdokonalených stávajících) výrobků, postupů, procesů nebo služeb v oblastech:

- zvyšování kvality života člověka,
- podpory udržitelného prostředí pro život,
- posílení konkurenceschopnosti České republiky,
- zvýšení efektivity a kvality veřejných politik, správy a služeb.

Jaké aktivity ÉTA podporuje?

Takové, které spadají do oblasti aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje a inovací. Splňují tedy následující podmínky v projektech výzkumu a vývoje orientované na praxi:

1	NOVOST	Zaměření na získání nových poznatků	Nové pokroky, původní poznání, novost v porovnání se současnou úrovní poznání, v oboru doposud nevyužité závěry, opětovná interpretace existujících výsledků, etc.
2	KREATIVITA	Původní, ne obecně známé koncepty a hypotézy	Projekt musí obsahovat nový koncept nebo nápad, proto je kreativita/tvůrčí činnost neodmyslitelný vstup do výzkumné činnosti. Všechny rutinní změny jsou vyloučeny.
3	NEJISTOTA	Nejistota ohledně konečného výsledku	Ve VaV činnostech je obsažen prvek nejistoty ohledně výsledků, nákladů a času potřebných k dosažení výsledků projektu, stejně jako toho, zda jeho cílů může být v nějakém stupni dosaženo.
4	SYSTEMATIČNOST	Systematické plánování a rozpočtování	VaV je formální činnost, plánovitě prováděná, s uchovanými záznamy z procesu i z výsledků. Je nutné zaměřit projektu na řešení konkrétních potřeb a stanovit lidské zdroje a financování.
5	REPRODUKOVATELNOST	Výsledky reprodukovatelné, příp. převoditelné	Projekt by měl umožnit přenos nových poznatků jiným výzkumným týmům, včetně VaV s negativními výsledky. Poznátky nemohou zůstat nevyřčené. Měly by být šířeny/sdíleny, a to včetně těch chráněných.

Jaké jsou očekávané výstupy/výsledky programu?

V tomto programu mohou být podporovány pouze projekty, u nichž se odůvodněně předpokládá dosažení alespoň jednoho z výstupů/výsledků podporovaných programem ÉTA.

Návrhy projektů v této veřejné soutěži zaměřují na řešení nových nebo inovovaných výrobků, postupů, procesů, služeb, nových zkušeností nebo dovedností, jejichž záměrem jsou pozitivní kulturní, sociální, environmentální nebo ekonomické dopady. Tomu by měl odpovídat i druh a počet plánovaných výstupů projektu. Vybírat můžete z níže uvedeného seznamu, a to včetně výsledku typu 0 – ostatní (více níže ve 2. a 3. sloupci).

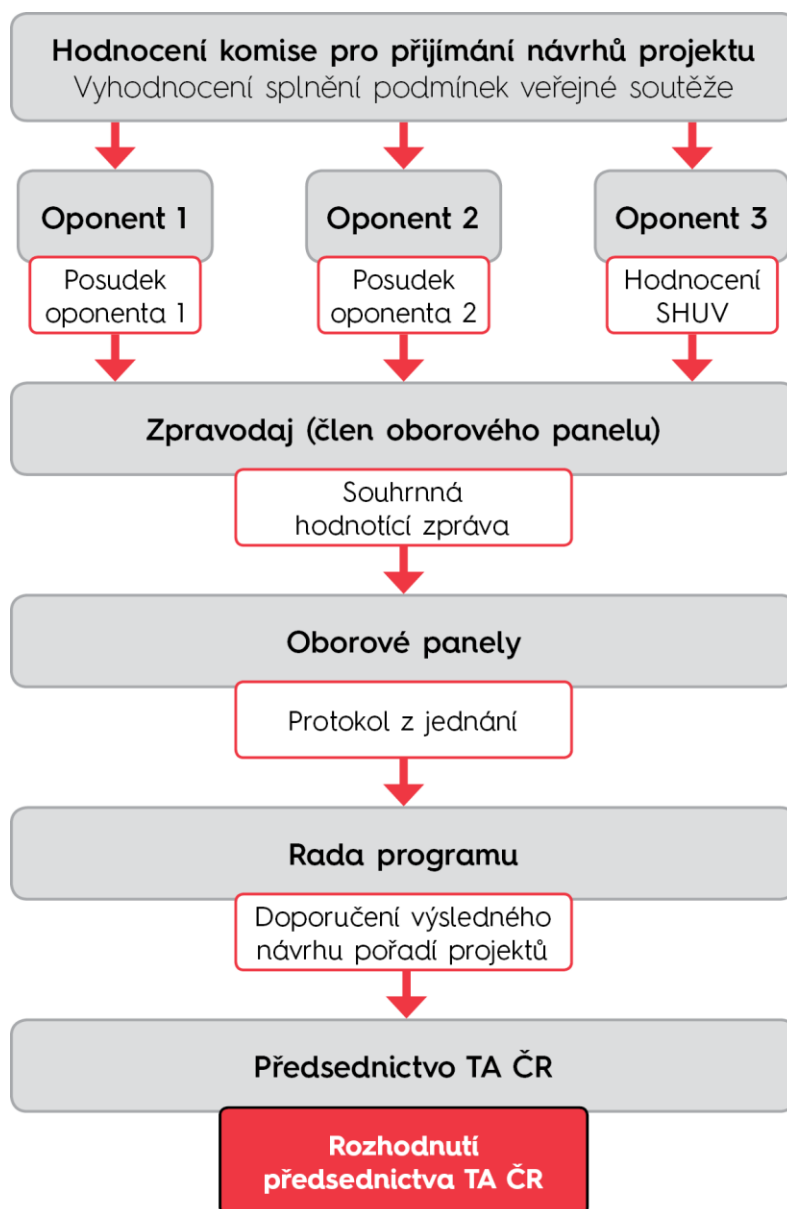
<p>Výsledky dle RIV:</p> <p>Fprum průmyslový vzor Fuzit užitný vzor Gprot prototyp Gfunk funkční vzorek Hleg právní předpis Hneleg směnice Nlec léčebný postup Nmap specializovaná mapa Npam památkový postup Nmeš metodika ss NmečC metodika certifikovaná NmatA metodika akreditovaná P patent R software Vsouhrn souhrnná výzkumná zpráva Ztech ověřená technologie Zpolop poloprovoz A audiovizuální tvorba B odborná kniha C kapitola v odborné knize D stať ve sborníku E uspořádání výstavy J recenzovaný odb. článek M uspořádání konference W uspořádání workshopu</p>	<p>Ostatní technické výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mobilní aplikace • počítačová hra • algoritmus • datové struktury a soubory • herní simulace nebo trenážer <p>Ostatní umělecké výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • výstupy zařaditelné do Registru uměleckých výstupů <ol style="list-style-type: none"> 1. architektura 2. audiovizie 3. design 4. hudba 5. literatura 6. scénická umění 7. výtvarná umění • vnímatelné vlastnosti produktu • světelný, zvukový či scénický design • výtvarný design • módní design • umělecké dílo nebo artefakt • výstup uměleckého výzkumu 	<p>Ostatní pedagogicko-didaktické a psychologické výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • didaktická metoda • psychodiagnostická metoda • učebnice • didaktická pomůcka <p>Ostatní publikační výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovník • kritická edice • mapovací a plánovací studie • studie proveditelnosti* • evaluační studie • dopadová studie <p>Ostatní výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • založení podniku (start up včetně spin off) <p>*s min. jedním dalším výstupem/ výsledkem</p>
--	--	---

Úplné informace o výše uvedených výsledcích jsou uvedeny [v příloze č. 4](#) dokumentu „[Metodika hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací](#)“.

HODNOTICÍ PROCES V TA ČR

U programů, které realizuje TA ČR, probíhá v rámci vyhlášené veřejné soutěže proces hodnocení podaných návrhů projektů dle [SME-34 Hodnocení návrhů projektů podaných do veřejné soutěže \(v1\)](#) a je upřesněn v Zadávací dokumentaci. Celý hodnoticí proces je rozčleněn do několika na sebe navazujících kroků, které jsou uvedeny níže. Proces vždy vychází ze zákona č. 130/2002 Sb., může se však u jednotlivých programů lišit, např. v počtu zpracovávaných posudků ve veřejné soutěži či pravomocích jednotlivých orgánů.

Jak jsou hodnoceny návrhy projektů v programu ÉTA?

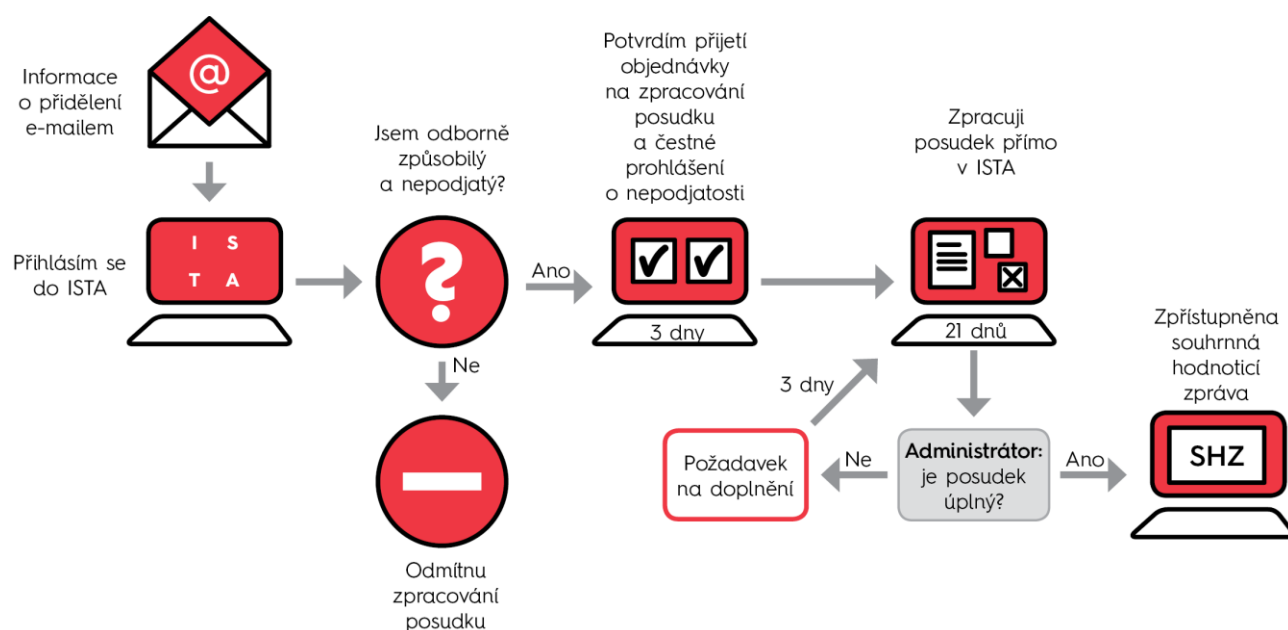
1. U návrhů projektů, doručených podle vyhlášených podmínek pro přijetí návrhů projektů, nejprve hodnotí **komise pro přijímání návrhů projektů**, zda splňují podmínky pro přijetí do veřejné soutěže.
2. Návrhy projektů, které jsou přijaty do veřejné soutěže, jsou dále hodnoceny **oponenty**. Každý návrh projektu hodnotí **tři oponenti**, kteří se nepodílejí na řešení projektu, splňují požadavek nepodjatosti a nejsou pracovníky stejné organizace. Dva oponenti hodnotí bodovaná kritéria (věcnou část návrhu projektu) a současně vypracovávají závěrečné hodnocení návrhu projektu s konečným stanoviskem ne/doporučen k podpoře. Třetí oponent u návrhu projektu hodnotí zapojení SHUV.
3. Současně s oponenty je každému z návrhu projektů přidělen **zpravodaj**, tj. člen Oborového panelu (OP). Zpravodaj k návrhu projektu zpracuje souhrnnou hodnoticí zprávu, ve které především shrne posudky oponentů a připojí svůj vlastní náhled na hodnocený návrh projektu.
4. Návrhy projektů budou dále hodnotit **Oborové panely** (činnost OP je upravena [RAD-03 Statutem a jednacím řádem kolegia odborníků \[v5\]](#)) složené z odborníků, kteří budou při svém hodnocení vycházet z hodnocení zpracovaného oponenty a zpravodaji. Body přidělené oponenty mohou OP změnit, a jsou tak oprávněny učinit v maximálním rozpětí $\pm 10\%$ z bodů, které návrh projektu získal jako součet bodů od oponentů. OP může dále doporučit úpravu poměru AV/EV, pokud byl poměr stanoven nesprávně, či snížení navržených celkových nákladů.
5. Na základě výsledků z jednání OP provede zhodnocení návrhů projektů i **Rada programu** (činnost RP je upravena [RAD-02 Statutem a jednacím řádem odborného poradního orgánu \[v6\]](#)), která vychází ze závěrečných stanovisek a bodů přidělených OP. Zároveň má k dispozici všechny předchozí výstupy z hodnocení (tzn. posudky oponentů a souhrnné hodnoticí zprávy zpravodajů). Body navržené OP může RP změnit, a je tak oprávněna učinit v maximálním rozpětí $\pm 10\%$ z bodů, které návrh projektu získal jako součet bodů od oponentů. RP dále navrhuje změnu poměru AV/EV či snížení nákladů.
6. V poslední fázi přichází **hodnocení předsednictva TA ČR**, které může upravit bodové hodnocení návrhu projektu, snížit navržené celkové náklady i upravit doporučení RP. Finálně rozhoduje o přidělení či nepřidělení podpory.

OPONENTI

Jak probíhá přiřazování oponentů?

Kancelář TA ČR přiřadí prostřednictvím informačního systému ISTA (dále jen ISTA) ke každému návrhu projektu tři oponenty v souladu se směrnicí [SME-23 Zajištění zpracování podkladů, posudků a odborných hodnocení](#) a na základě principů nepodjatosti a souladu s oponenty vybranými oborovými kategoriemi CEP a FORD.

Jaký je postup při vypracování posudku oponentem?

1. O přidělení nového návrhu projektu k hodnocení Vás automaticky informujeme stručnou zprávou zaslanou na Vaši e-mailovou adresu.
2. Přihlaste se do ISTA, přiřazené návrhy projektů najdete mezi v části *Pracovní činnosti*.
3. Následně se podle anotace návrhu projektu rozhodněte, zda máte odbornou způsobilost k hodnocení tohoto návrhu projektu, či nikoliv. Pokud se za odborníka v dané oblasti nepovažujete, či pokud jste vůči návrhu projektu nebo některému z uchazečů podjatý/á, zpracování posudku v systému odmítnete a uvedete příslušný důvod.
4. Pokud splňujete podmínku nepodjatosti vůči návrhu projektu či vůči uchazečům a zároveň máte odbornou způsobilost k hodnocení tohoto návrhu projektu, potvrďte v ISTA zaškrtnutím souhlas s obsahem čestného prohlášení nazvaným „Potvrzení o přijetí objednávky na zpracování posudku ve veřejné soutěži a čestné prohlášení oponenta o nepodjatosti“. Toto potvrzení je třeba provést do **tří pracovních dnů**. V opačném případě to bude považováno za vyjádření

nezájmu návrh projektu hodnotit a TA ČR osloví oponenta vybraného jako dalšího v pořadí.

5. Na vypracování posudku máte lhůtu **21 kalendářních dnů** počítanou ode dne potvrzení přijetí objednávky na zpracování posudku. Upozorňujeme, že tato lhůta může být v mimořádných případech (např. je-li hodnocení zadáváno krátce před zasedáním Oborového panelu) administrátorem hodnotitelů zkrácena. **Předem děkujeme za pochopení, pokud budeme muset lhůtu zkrátit právě Vám.**
6. Posudek zpracováváte přímo v ISTA. Doporučujeme posudek průběžně ukládat, aby nedošlo k neočekávané ztrátě vypracovaných částí posudku.
7. Po zpracování je třeba posudek elektronicky odeslat. Ve formuláři posudku ve veřejné soutěži musíte vyplnit pole u všech kritérií. Dokud nebudou všechna pole vyplněná, nelze posudek v ISTA uzavřít a odeslat.
8. Neúplně zpracované posudky je administrátor hodnotitelů oprávněn na základě formální kontroly nebo žádosti od zpravodaje oponentovi vrátit k doplnění. Oponenti jsou povinni do tří kalendářních dnů posudek dopracovat a znovu odevzdat v ISTA.
9. Po vyhlášení výsledků veřejné soutěže Vám bude v ISTA zpřístupněna souhrnná hodnocí zpráva. Najdete ji v ISTA v sekci *Hodnotitelé - Přehled hodnocení*, pod záložkou *Hodnocení zpravodajem* u každého z Vámi hodnocených projektů. Ve zprávě se zpravodaj (člen Oborového panelu) mj. vyjadřuje k Vaším argumentům a také hodnotí známkami Váš výkon. Znamky se přidělují dvě – za koherentnost posudku (zda bodové hodnocení koresponduje se slovními komentáři) a za odbornost (zda je patrné, že oponent rozumí hodnocené problematice), a to na škále 1 až 4, kde 1 je známkou nejlepší. Tyto informace pro Vás mohou být určitou zpětnou vazbou a reflexí pro další hodnocení (na co se více zaměřit, na co nahlížet jinou optikou atd.), naopak se na nás můžete obrátit v případě, že s hodnocením svého posudku nesouhlasíte.

Jaké jsou důvody pro vyloučení z hodnocení a sankce?

Zpracování posudku musíte odmítnout v případě, že:

- a) tematika řešená v návrhu projektu neodpovídá Vaší odborné způsobilosti,
- b) jste podjatý vůči uchazeči. O podjatost jde zejména v následujících případech:
  1. hodnotitel je s uchazečem (tj. kterýmkoliv z členů konsorcia) v pracovním poměru (v případě univerzit je hodnotitel považován za podjatého vůči všem projektům, v nichž jako uchazeč figuruje univerzita, jejímž je zaměstnancem; podjatost se tedy neomezuje pouze na zapojené fakulty dané univerzity),
  2. hodnotitel je členem výkonného orgánu uchazeče,
  3. hodnotitel se podílel na zpracování hodnoceného návrhu projektu,
  4. hodnotitel je osoba blízká k uchazeči či k řešiteli návrhu projektu nebo je s řešitelem v příbuzenském vztahu,

Hodnotitel by měl zvážit, zda není podjatý rovněž v případě, tedy jeho případný vztah k návrhu projektu nebrání nestrannému a nezaujatému hodnocení, i v případě, kdy je zaměstnancem

subjektu, který prokázal dopisem v příloze návrhu projektu zájem o výstupy/výsledky projektu nebo subjektu, který vůči projektu plní roli aplikačního garanta.

Uvedete-li v ISTA správně IČO svého zaměstnavatele a další subjekty, k nimž se na základě jakýchkoliv vztahů cítíte být podjatý/á či ve střetu zájmů, nebudeme Vám návrhy projektů, v nichž jsou tyto subjekty zainteresovány, k hodnocení nabízet.

- c) Oponent by také měl odmítnout hodnocení návrhu projektu, když si je vědom toho, že by mu jeho vyhraněné osobní postoje vůči výzkumnému tématu mohly bránit v objektivním hodnocení.

V případě programu ÉTA mohou takovými kontroverzními výzkumnými tématy být např. rovné postavení mužů a žen, integrace menšin, zavedení Eura, imigrace a emigrace, uznání „subjektivity“ jako součásti výzkumné metody v uměleckém výzkumu apod. Zkušenost z předchozích veřejných soutěží ukazují, že v ojedinělých případech byly oponentské posudky osobní a útočné k osobám řešitelů, což je pro hodnocení projektů jakýchkoliv programů TA ČR nepřijatelné.

Další případy podjatosti

Za podjaté jsou oponenti považováni i v případě, že mají u daného hlavního uchazeče či dalšího účastníka vedlejší pracovní poměr (bez ohledu na jeho rozsah) či jiný pracovněprávní vztah. Více o podjatosti i konkrétní příklady toho, co je v podmínkách TA ČR považováno za podjatost, jsou k dispozici ve složce *Dokumenty* v ISTA.

Jestliže se v průběhu hodnocení návrhu projektu prokáže, že oponent zpracoval posudek, přestože naplňoval některou z podmínek vylučující z hodnocení či byl vůči návrhu projektu podjatý, TA ČR ani hodnotící orgány k tomuto posudku nepřihlednou a TA ČR zajistí zpracování nového posudku.

Porušení podmínek a sankce

Za porušení výše uvedených podmínek nese oponent právní odpovědnost, a to i v případě škody, kterou způsobí Technologické agentuře ČR či třetí osobě v důsledku:

- porušení podmínek zachování mlčenlivosti,
- porušení ochrany důvěrných informací,
- zneužití osobních údajů,
- porušení jiných svých povinností stanovených smlouvou uzavřenou s TA ČR.

Pokud oponent opakovaně nedodrží lhůtu na vypracování posudků, nebo dodává posudky v kvalitě nedostatečné pro další hodnocení projektu či se ve svém hodnocení zásadně zmýlil, může být vyřazen z databáze oponentů. Stejným způsobem budou vyřazeni i ti, kteří zpracovali posudek na návrh projektu, vůči němuž byli podjatí a na tuto skutečnost neupozornili.

Za nedodržení lhůty na vypracování posudku se oponent vystavuje nebezpečí sankcí. Smluvní pokuta v případě prodlení se zpracováním posudku činí 200 Kč za každý započatý den prodlení. Současně může TA ČR požadovat po oponentovi náhradu způsobené škody v důsledku prodlení se splněním smluvní povinnosti v plné výši.

V případě hrubého porušení smlouvy ze strany oponenta je TA ČR oprávněna odstoupit od smlouvy. Za takové porušení smlouvy je považováno např. prodlení se zpracováním posudku delší než dva pracovní dny.

HODNOCENÍ NÁVRHU PROJEKTU

Jaké jsou základní principy posouzení návrhu projektu?

- Návrh projektu si nejprve prostudujte jako celek, abyste získal komplexní představu o podstatě návrhu projektu a zejména o částech, které případně neodpovídají konkrétnímu kritériu, ale mohou být pro celkové posouzení návrhu projektu důležité.
- Při posouzení návrhu projektu pak vycházejte z této Příručky pro oponenty, [směrnice SME-23 Směrnice pro zajištění zpracování posudků, stanovisek a odborných hodnocení \(v5\)](#), z textu [programu ÉTA](#) a ze [Zadávací dokumentace](#) k 3. veřejné soutěži. Všechny materiály jsou zveřejněny na webových stránkách TA ČR www.tacr.cz. Při posuzování návrhu projektu vycházejte i z veřejně dostupných databází (vyhledávač projektů VaVal podpořených z českých veřejných prostředků [STARFOS](#), [informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací](#), [patentové databáze](#) apod.), důvěryhodných zdrojů na internetu a z vlastních zkušeností a znalostí. Pro zpracování posudku ve veřejné soutěži můžete také, vedle svých odborných znalostí a zkušeností a výše uvedených dokumentů, využít znalosti získané ze studia dalších odborných materiálů a podkladů.
- Výstupem odborného posouzení návrhu projektu bude elektronicky vyplněný „Formulář posudku ve veřejné soutěži“, který je umístěn v elektronické aplikaci pro hodnocení návrhů projektů. Hodnocení návrhů projektů probíhá pouze elektronicky. Formulář stanovuje strukturu a obsah požadovaného posudku ve veřejné soutěži.
- Bodování u programu ÉTA se provádí formou čtyřstupňové škály. U každého bodovaného kritéria je na výběr ze čtyř slovních hodnocení, které odpovídají jednotlivým bodovým úrovním škály – **Nesplněno** / **Splněno s vážnými výhradami** / **Splněno s drobnými výhradami** / **Splněno bez výhrad**. Jejich bodové vyjádření se však liší podle váhy daného kritéria. Konkrétní hodnoty jsou uvedeny v přehledu bodovaných kritérií níže. Maximální možný počet přidělených bodů za oponentský posudek je **87**, celkem tedy může návrh projektu získat 174 bodů. Za třetí, odborný oponentský posudek uchazeč body nezískává. Účelem tohoto posudku je pouze určit, zda návrh projektu naplňuje jádro SHUV.
- Pokud ohodnotíte návrh projektu v některém z níže uvedených kritérií 0 body, nebudete moci návrh projektu doporučit k podpoře. Návrh projektu nebudete moci doporučit k podpoře ani v případě, že celkově přidělíte méně než **45 bodů** (návrh projektu bude systémem automaticky zamítnut).
- Oponent by se neměl bát přidělit 0 bodů, pokud dle jeho názoru návrh projektu nesplňuje podmínky daného kritéria. Obsahuje-li příslušný komentář celou řadu negativ, ale oponent veden snahou neuškodit 0 bodů neudělí, pak posudek působí nekoherentně. **Některá**

bodovaná kritéria v sobě zahrnují podmínky binárních kritérií. Pokud není splněna základní podmínka daného kritéria, musíte hodnotit toto kritérium jako nesplněné (tzn. přidělit 0 bodů) i v případě, že další části kritéria splněny jsou.

- Komentáře oponentů k jednotlivým kritériím nemusí být rozsáhlé, měly by však jasně odpovídat na otázku, proč oponent v daném kritériu přidělil právě ten daný počet bodů. Je-li udělen plný počet bodů, pak by komentář měl obsahovat pozitiva návrhu projektu z příslušného hlediska, je-li počet bodů snižován, měla by být uvedena konkrétní negativa tak, aby výčet nedostatků odpovídal počtu odebraných bodů.
- V komentářích používejte vlastní argumenty, které se na příslušné pasáže v návrhu projektu pouze odvolávají a nejsou do komentáře daného kritéria celé kopírovány.
- Pokud nepovažujete návrh projektu za dostatečně kvalitní, mělo by se vaše stanovisko odrazit v bodovém a slovním hodnocení a neměl byste jej doporučit k podpoře.
- V závěrečném stanovisku oponenta nejprve uveďte hlavní klady a zápory posuzovaného návrhu projektu, a to i v případě, že jsou již vyjmenované u některého z kritérií.
- Dále uveďte, zda návrh projektu doporučujete k podpoře, či nikoliv a své rozhodnutí věcně zdůvodněte. Vypište zejména důvody, které Vás k takovému rozhodnutí vedly, a to i v případě, že jsou již zmíněné u některého z kritérií.
- Pokud zjistíte skutečnosti, které nejsou přímo vyžadovány předepsanou strukturou posudku, ale jsou relevantní pro hodnocení návrhu projektu a mohou ovlivnit rozhodnutí o podpoření, či nepodpoření daného návrhu projektu, měl/a byste je uvést ve svém závěrečném stanovisku.
- Při vypracovávání posudku berte na vědomí, že TA ČR poskytne anonymizovaný posudek uchazečům, kterým slouží jako zpětná vazba k podanému návrhu projektu. Váš posudek je rovněž podkladem pro rozhodování v dalších stupních hodnoticího procesu (zpravodaj, Oborový panel, Rada programu a předsednictvo TA ČR). Posudek může být prověřen nezávislým expertem.

Na co se dále zaměřit při bodování hodnocených kritérií?

- Součástí řešení návrhu projektu by v prvním roce nemělo být zpracování řešerše o dané problematice, tato část by měla být zpracována před zahájením řešení uvedeného návrhu projektu. Pokud v prvním roce zaujímá příprava řešerše jeho velkou část, svědčí to o nevyzrálosti návrhu projektu.
- Výstupy/výsledky projektů mohou být i jen typu „O“ dle RIV přičemž tento výstup/výsledek může být i jediný (vyjma studie proveditelnosti, kterou musí doprovázet min. jeden další výstup/výsledek). Jediným důležitým kritériem uznatelnosti výstupu/výsledku je jeho využitelnost v praxi, v případě vedlejších výstupů/výsledků jejich pozitivní funkce pro maximalizaci přínosů projektu.

- Bodování v této veřejné soutěži se realizuje formou bodové škály. U každého kritéria bude uvedena jedna z následujících čtyřstupňových škál, která bude zároveň určovat jeho váhu:

Význam ohodnocení:	Není splněno	Je splněno s vážnými výhradami	Je splněno s drobnými výhradami	Je splněno bez výhrad	Kritéria
Škála 1	0	1	2	3	5
Škála 2	0	2	4	6	7
Škála 3	0	3	6	9	6
Škála 4	0	4	8	12	1, 3
Škála 5	0	5	10	15	2, 4, 8

Bodovaná kritéria

1 Novost a kvalita navrhovaného výzkumného řešení (0; 4; 8; 12 bodů)

Posuďte, do jaké míry platí:

Předložený návrh projektu jasně dokládá, v čem je výzkumné řešení nové, zejména oproti těm již existujícím - v ČR i v zahraničí - a je srozumitelným způsobem objasněno, že se nejedná o běžnou analýzu, měření nebo službu, ale o tvůrčí, originální a přiměřeně komplexní projekt. Uchazeči se rovněž jednoznačně vymezili vůči obdobným řešeným návrhům projektů, zejm. těm, na nichž se podíleli nebo podílí.

Nápověda k hodnocení:

Toto kritérium vyhodnocuje, zda předložený návrh projektu může být klasifikován jako projekt výzkumný, a to na základě prokázání prvku novosti (více ve [Frascati manuálu](#)).

Projekt by měl prokazovat prvky novosti, tedy že je zaměřen na získání původních poznatků a způsobů řešení; že současnou praxi posouvá kupředu, že formuluje a v praxi aplikuje doposud nevyužité závěry či přístupy anebo opětovně interpretuje a využívá existující praktická řešení, ovšem novým způsobem anebo v jiném kontextu. Projekt by měl také vykazovat tvůrčí principy: tedy že je založen na původním konceptu nebo kreativním nápadu. V ideálním případě tak projekt poskytuje popis současného stavu způsobů řešení daného problému doma i ve světě, na jehož pozadí je objasněn vlastní originální příspěvek anebo způsob řešení. Toto kritérium nelze považovat za naplněné, zejména když je projekt založen na rutinní analýze nebo výzkumné službě.

Oponenti by měli přidělit 0 bodů v následujícím případě: Uchazeči se jednoznačně nevymezili vůči obdobným řešeným návrhům projektů, zejm. těm, na nichž se podíleli nebo podílí a neprokázali prvek novosti.

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Věcná náplň návrhu projektu / Vymezení se k obdobným projektům a řešením

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Věcná náplň návrhu projektu / Současný stav poznání nebo existující způsoby řešení podstaty návrhu projektu

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Věcná náplň návrhu projektu / Popis novosti navrhovaného výzkumného řešení

**2 Navržené činnosti, metody a postupy směřující k dosažení cíle projektu;
Popis metod SHUV využitých pro řešení projektu; výzkumná nejistota (0; 5; 10; 15 bodů)**

Posuďte, do jaké míry platí:

Navržené činnosti, metody a postupy jsou jasně popsány a vedou k dosažení plánovaných výstupů/výsledků projektu. Případná interdisciplinární spolupráce s obory příbuznými nebo vzdálenými (technickými, přírodovědnými, lékařskými, zemědělskými aj.) je kompaktní. Návrh projektu prokázal využití teoretických východisek nebo výzkumných přístupů, metod anebo technik, které jsou vlastní pro obory SHUV. Návrh projektu obsahuje prvek nejistoty ohledně toho, zda kýžených výstupů/výsledků může být dosaženo za naplánovaných nákladů a v navrhovaném čase.

Nápověda k hodnocení:

Toto kritérium vyhodnocuje, zda metodický přístup k řešení projektu je realistický a zda naplňuje zaměření programu ÉTA v oblasti čerpání inovačního potenciálu SHUV (více v klasifikaci vědních oborů dle FORD v části 5 a 6. a kapitole 3.1 [Zadávací dokumentace](#) - Zapojení společenských, humanitních nebo uměleckých věd do jádra výzkumného řešení [jádro SHUV]). Toto kritérium dále vyhodnocuje, zda předložený návrh projektu může být klasifikován jako projekt výzkumný, a to na základě prokázání prvku nejistoty (více ve [Frascati manuálu](#)).

Toto kritérium by mělo podat realistický obraz o tom, že složení konsorcia a expertizy či kompetence jsou ucelené a postup řešení skrze zvolené metody za účelem tvorby příslušných výstupů/výsledků a dalších záměrů projektu je proveditelný.

Návrh projektu by měl využívat v adekvátní míře výzkumných přístupů, metod nebo technik, které jsou vlastní pro obory SHUV. To platí i pro interdisciplinárně zaměřené projekty, kdy je nutné přístupy SHUV kombinovat s metodami technických, přírodovědných, lékařských a jiných oborů.

Návrh projektu by měl obsahovat i prvek nejistoty, to znamená, že nesmí vzbuzovat odůvodněné pochyby o tom, že jeho výstupů/výsledků bude za daných nákladů a v daném čase vždy dosaženo. Toto kritérium nelze považovat za naplněné, zejména když existuje důvodné podezření na skutečnost, že se v rámci projektu jedná o běžnou výzkumnou zakázku běžně realizovatelnou v daném čase a za daných nákladů.

Oponenti by měli přidělit 0 bodů v následujícím případě: Projekt neprokázal využití teoretických východisek nebo výzkumných přístupů, metod anebo technik, které jsou vlastní pro obory společenských věd, humanitních věd nebo uměleckých věd.

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Cíle návrhu projektu a relevance k programu

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Metodologie řešení projektu s důrazem na využití metod SHUV

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Věcná náplň návrhu projektu / Výzkumná nejistota

3 **Aspekty inovačního ekosystému společenských, humanitních a uměleckých věd** (0; 4; 8; 12 bodů)

Posuďte, do jaké míry je naplněn alespoň jeden aspekt inovačního ekosystému SHUV, které si uchazeč v návrhu projektu vybral a popsal:

a) **využívání přínosů multidisciplinárních přístupů:** Posuďte, zda návrh projektu srozumitelně plánuje propojování svébytných, a pro projekt relevantních teoretických východisek, znalostí, výzkumných metod nebo technik. Posuďte dále, zda tomu odpovídají příslušné expertní zajištění řešitelského týmu, design výzkumných přístupů a metod nebo zaměření zapojených institucí do projektu.

b) **propojení výzkumu technického a netechnického charakteru:** Posuďte, zda je návrh projektu prokazatelně zaměřen na minimalizaci potenciálních nežádoucích dopadů nových technologií na člověka a společnost (např. bezpečnost na internetu, mediální gramotnost, fake news, technologické závislosti atp.) anebo zda využívá technického řešení pro doručení inovačního potenciálu SHUV společnosti (např. aplikace do telefonu pro sociální inovaci, software sociální robotiky, algoritmus zohledňující principy odpovědnosti a etiky, propojení umění a technologií atp.).

c) **využití výstupů základního výzkumu k aplikacím:** Posuďte, zda návrh projektu dokládá využití konkrétního objevu základního výzkumu SHUV pro dosažení svého praktického výzkumného cíle. Posuďte dále, zda tomu odpovídají teoretická východiska, expertní zajištění řešitelského týmu a metodologický design projektu.

Nápověda k hodnocení:

Toto kritérium vyhodnocuje, zda návrh projektu naplňuje misi programu ÉTA v oblasti podpory inovační spolupráce - Aspektů inovačního ekosystému SHUV (více v kapitole 3.2 [Zadávací dokumentace](#) - Aspekty inovačního ekosystému společenských, humanitních a uměleckých věd [Aspekty SHUV]). Zvoleným aspektům SHUV vždy musí odpovídat odbornost řešitelského týmu, návrh výzkumných přístupů a metod nebo zaměření zapojených uchazečů do projektu.

Pro vyhodnocení kritéria není rozhodující počet aspektů, které návrh projektu naplňuje, ale míra a kvalita jejich naplnění. Počet bodů proto přiřadíte podle nejlépe naplněného aspektu. Toto kritérium je splněné v případě, že minimálně jeden z aspektů vybraných uchazečem obdrží čtyři body.

Oponenti by měli přidělit 0 bodů v následujícím případě: Návrh projektu nenaplňuje ani jeden aspekt inovačního ekosystému SHUV.

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Aspekty inovačního ekosystému společenských, humanitních a uměleckých věd

K hodnocení tohoto kritéria se další informace mohou nalézat i v dalších částech návrhu projektu, zejména:

3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Metodologie řešení projektu s důrazem na využití metod SHUV

3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Řešitelský tým, znalostní a technické zajištění, vstupující know-how SHUV

a 4. ŘEŠITELSKÝ TÝM/Klíčové osoby

4 Řešitelský tým, jeho diverzita a adekvátní zapojení expertíz z oblasti společenských humanitních a uměleckých věd (0; 5; 10; 15 bodů)

Posuďte, do jaké míry platí:

Členové řešitelského týmu mají potřebné zkušenosti (ať už teoretické nebo praktické) a odborné předpoklady pro realizaci výzkumného projektu.

V řešitelském týmu jsou dostatečně zastoupeny expertízy SHUV s adekvátním úvazkem a vykonávanou rolí v týmu.

Kompozice řešitelského týmu poskytuje prostor pro rovné příležitosti mužů a žen s ohledem na vykonávané role, vliv a odpovědnost; a pro rozvoj kompetencí nastupující výzkumné generace.

Nápověda k hodnocení:

Toto kritérium vyhodnocuje adekvátní složení řešitelského týmu, zejm. pak zda naplňuje zaměření programu ÉTA v oblasti čerpání inovačního potenciálu SHUV (více v kapitole 3.1 [Zadávací dokumentace](#) - Zapojení společenských, humanitních nebo uměleckých věd do jádra výzkumného řešení [jádro SHUV]).

Odborné předpoklady a/nebo praktické zkušenosti členů řešitelského týmu by měly odpovídat plánovaným činnostem a jejich roli v týmu.

V řešitelském týmu figurují odborníci, kteří do projektu prokazatelně přinášejí expertízu z oblastí SHUV a jejichž role, činnosti anebo odpovědnosti v rámci projektu jsou pro jeho úspěšnou realizaci klíčové. Toto kritérium nelze považovat za naplněné, zejména když jsou role vykonávané členy týmu, kteří disponují expertízou z oblastí SHUV, pouze marginální, resp. doplňkové, bez nichž by byl projekt i tak realizovatelný.

Rozdělení rolí, vlivu a odpovědností by mělo brát v úvahu rovné příležitosti pro rozvoj profesních cest mužů a žen. Projekt by zároveň měl poskytnout příležitost pro odborný rozvoj nastupující výzkumné generace.

Oponenti by měli přidělit 0 bodů v následujícím případě: V řešitelském týmu nejsou dostatečně zastoupeny expertízy společenských věd, humanitních věd anebo umění s adekvátním úvazkem a vykonávanou rolí v týmu.

Relevantní část/pole návrhu projektu: 4. ŘEŠITELSKÝ TÝM/Klíčové osoby

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Řešitelský tým, znalostní a technické zajištění, vstupující know-how SHUV

5 Potřebnost a motivační účinek podpory (0; 1; 2; 3 bodů)

Posuďte, do jaké míry platí:

Poskytnutá podpora bude motivovat uchazeče k čerpání inovačního potenciálu SHUV skrze projekty aplikovaného výzkumu a přidělení podpory je potřebné (zkrácení doby řešení, zvětšení objemu výzkumných a vývojových prací...). Motivační účinek je dostatečně popsán a zdůvodněn. Je zjevné, že projekt by bez státní podpory nebyl řešen, či jen v omezeném rozsahu. Státní podpora tak vytvoří vhodnou pobídku pro příjemce.

Oponenti by měli přidělit 0 bodů v následujícím případě: V návrhu projektu není dostatečně popsán a doložen motivační účinek.

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Cíle návrhu projektu a relevance k programu

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Uplatnění výstupů/výsledků / Očekávané pozitivní společenské přínosy a dopady projektu včetně znalosti cílové skupiny nebo trhu

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Věcná náplň návrhu projektu / Nulová varianta a motivační účinek

6 Organizační, technické a finanční zajištění projektu; časová náročnost a proveditelnost projektu; analýza rizik projektu (0; 3; 6; 9 bodů)

Posuďte, do jaké míry platí:

V návrhu projektu je srozumitelně a adekvátně popsán způsob řízení projektu a odpovědností. Výše plánovaných nákladů je adekvátní vůči metodické, personální a časové náročnosti a odpovídá plánovaným cílům projektu. Časový plán je realistický. Rizika projektu jsou správně identifikována a způsob jejich předcházení nebo eliminace je adekvátně navržen.

Nápověda k hodnocení:

Toto kritérium vyhodnocuje organizační stránku projektu.

Vyhodnoťte popsaný způsob řízení projektu - projektový management, role a odpovědnosti řešitelů v návrhu projektu. Způsob řízení projektu by měl odpovídat zvoleným výzkumným metodám, počtu a druhů výstupů/výsledků, velikosti řešitelského týmu a množství zapojených oborů do projektu.

Zhodnoťte výši (přiměřenost) plánovaných finančních prostředků. Zhodnoťte plánované náklady z hlediska hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti jejich využití. Věnujte pozornost i plánované době řešení, která by měla být adekvátní plánovaným výstupům/výsledkům.

Posuďte navržený způsob rozdělení práv uchazečů k výstupům/výsledkům vzhledem k rozdělení činností a aktivit na projektu.

Zhodnoťte, zda uchazeči v návrhu projektu podrobně uvedli kritické předpoklady naplnění cílů, správně identifikovali možná rizika, posoudili pravděpodobnost jejich vzniku, navrhli způsob jejich případného řešení, odhadli míru závažnosti a popsali preventivní kroky k eliminaci či snížení rizik. Předmětem hodnocení bude především adekvátní návrh reakce na tato možná rizika (neplatí "čím vyšší riziko, tím horší hodnocení", ale adekvátní reakce na ně.)

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Věcná náplň návrhu projektu / Řízení projektu

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Věcná náplň návrhu projektu / Harmonogram řešení projektu

Relevantní část/pole návrhu projektu: 6. FINANČNÍ PLÁN

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Analýza rizik ohrožujících dosažení cíle projektu

K hodnocení tohoto kritéria se další informace mohou nalézat v dalších částech návrhu projektu, zejména:

3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Věcná náplň návrhu projektu / Metodologie řešení projektu s důrazem na využití metod SHUV

3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Věcná náplň návrhu projektu / Řešitelský tým, znalostní a technické zajištění, vstupující know-how SHUV

4. ŘEŠITELSKÝ TÝM/Klíčové osoby

7 Relevance a účelnost zamýšlených výstupů/výsledků projektu (0; 2; 4; 6 bodů)

Posuďte, do jaké míry platí:

Druh a počet plánovaných výstupů/výsledků projektu je adekvátně zvolen vůči cílům, jakých má být projektem dosaženo. Pozitivní funkce plánovaných vedlejších či doplňkových výstupů/výsledků pro maximalizaci dopadů projektu je zřejmá.

Projekt přináší alespoň jeden výstup/ výsledek vhodný pro praktické využití.

Díky plánovaným výstupům/výsledkům bude možné šířit, ověřit, zopakovat či jinak využít poznání, zkušenosti nebo jiné benefity projektu v nových či odlišných kontextech.

Nápověda k hodnocení:

Toto kritérium vyhodnocuje, zda je spektrum plánovaných výstupů/výsledků adekvátní vůči cíli projektu. Toto kritérium dále vyhodnocuje, zda předložený návrh projektu může být klasifikován jako projekt výzkumný, a to na základě prokázání prvku opakovatelnosti/ reprodukovatelnosti (více ve [Frascati manuálu](#)).

Plánované výstupy/ výsledky by měly tvořit logický celek a vzájemně se doplňovat. Jejich druh a počet by měl odpovídat podstatě návrhu projektu. Projekt musí přinášet minimálně jeden výstup/výsledek vhodný k praktickému využití, který je zařaditelný do klasifikace RIV, byť by se jednalo o výstup typu 0 - ostatní.

Projekt by měl z hlediska volby výstupů/výsledků naplnit také podmínku reprodukovatelnosti/ opakovatelnosti dle [Frascati manuálu](#). Vhodným výstupem/výsledkem projektu tak jsou i publikační výstupy, případně i další výstupy/výsledky (např. v rámci uměleckého výzkumu může podmínku opakovatelnosti naplnit i audiovizuální záznam apod.)

Oponenti by měli přidělit 0 bodů v následujícím případě: *Projekt neplánuje přinést minimálně jeden výstup/výsledek vhodný k praktickému využití.*

Relevantní část/pole návrhu projektu: 5. VÝSTUPY/VÝSLEDKY PROJEKTU

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Uplatnění výstupů/výsledků / Očekávané pozitivní společenské přínosy a dopady projektu včetně znalosti cílové skupiny nebo trhu

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Cíle návrhu projektu a relevance k programu

8

Aplikační potenciál, uplatnitelnost a sociálně spravedlivé přínosy projektu
(0; 5; 10; 15 bodů)

Posuďte, do jaké míry platí:

Z předloženého návrhu projektu je zřejmé, že je zaměřen na dosažení pozitivních a sociálně spravedlivých přínosů zejména v oblasti sociální, kulturní, environmentální nebo ekonomické, ale i dalších oblastech. Z navrženého řešení je zřejmé, že sleduje praktický problém nebo cíl, a že se tedy nejedná o základní výzkum. Přesvědčivě je popsán způsob uplatnění plánovaných, zejména hlavních výstupů/výsledků výzkumu, ať už na trhu nebo mimo trh. Subjekt plní roli aplikačního garanta je relevantní. Způsob a míra zapojení aplikačního garanta nebo aplikačních garantů do řešení projektu jsou srozumitelně popsány a odůvodněny.

Nápověda k hodnocení:

Toto kritérium vyhodnocuje, zda projekt využívá inovačního potenciálu SHUV k tvorbě odpovědných a v praxi využitelných výzkumných řešení - tzv. jádro SHUV (více v kapitole 3.1 [Zadávací dokumentace](#) - Zapojení společenských věd, humanitních věd nebo umění do jádra výzkumného řešení [jádro SHUV]).

Toho lze dosáhnout např. projekcí etických principů do řešení projektu, využitím prvků odpovědného výzkumu a inovací (RRI), integrací genderové dimenze do obsahu řešení, pozorností na doposud marginalizované skupiny společnosti apod.

Subjekt plní roli aplikačního garanta - ať už se jedná o hlavního uchazeče o podporu, dalšího účastníka nebo externího aplikačního garanta - je pro projekt relevantní. To zejm. znamená, že je schopen pilotovat a validovat inovativní výzkumné řešení v praxi, má znalosti o cílové skupině projektu nebo o praktickém problému řešeného projektu.

Návrh projektu srozumitelně popisuje, jakým způsobem budou uplatněny jeho plánované výstupy/výsledky v praxi. Tento záměr je realistický. Uplatnění stěžejních výstupů/výsledků může být koncipováno na trhu nebo mimo tržní mechanismy. K oběma případům je nutné přistupovat rovnocenně.

Pokud je v návrhu projektu externí aplikační garant, v přílohách návrhu projektu je přiložená povinná příloha dle kapitoly 2.2 Zadávací dokumentace.

Oponenti by měli přidělit 0 bodů v následujícím případě: Z navrženého řešení není zřejmé, že je zaměřeno na praktický záměr nebo cíl.

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Aplikační garant

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Cíle návrhu projektu a relevance k programu

Relevantní část/pole návrhu projektu: 3. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU / Věcné zaměření návrhu projektu / Uplatnění výstupů/výsledků / Schopnosti uchazečů uvést výstupy/výsledky výzkumu do praxe

Relevantní část/pole návrhu projektu: 5. VÝSTUPY/VÝSLEDKY PROJEKTU

Závěrečné stanovisko oponenta

V závěru svého posudku ve veřejné soutěži přehledně shrňte kladné a záporné stránky hodnoceného návrhu projektu. Pro lepší přehlednost a orientaci v textu můžete použít systém odrážek.

Zvýšenou pozornost věnujte poli, v němž volíte své stanovisko k podpoře návrhu projektu. Vybraná hodnota ANO/NE musí korespondovat s Vaším postojem a s argumenty uvedenými ve slovním hodnocení. Pokud přesto dojde k omylu a odešlete svůj posudek s chybnou hodnotou, kontaktujte administrátora hodnotitelů, který Vám posudek vrátí k opravě. Nesprávně zadaná hodnota by jinak mohla zkreslit další fáze hodnoceního procesu.

Do zdůvodnění svého stanoviska přehledně shrňte svůj názor na návrh projektu. V případě kladného stanoviska uveďte hlavní přínosy návrhu projektu vzhledem k cílům programu a další důvody relevantní pro podpoření konkrétního návrhu projektu. V případě zamítavého stanoviska uveďte veškeré argumenty, proč by návrh projektu neměl být podpořen.

ZÁVĚR

Děkujeme za Vaši účast v hodnocícím procesu 3. veřejné soutěže programu ÉTA a za Váš příspěvek k jeho neustálému zlepšování vedoucímu k výběru a podpoře těch nejlepších návrhů projektů naplňujících cíle tohoto programu.

Pokud jste nenalezli odpovědi na své otázky v této příručce, neváhejte se obrátit na administrátora hodnotitelů (hodnotitele@tacr.cz), popř. na [HelpDesk](#).

Těšíme se na další spolupráci.

Oddělení správy expertů
TA ČR